

Tidligere havde vi mange får i Danmark, fordi vi havde brug for ulden og kødet. I dag har fårene fået betydning for plejen af naturen. I Vadehavsområdet spiser fårene græsset på digerne og hjælper på den måde med at pleje dem.

Får på digerne

Når fårene græsser på digerne, er de med til at passe dem. Fårene nipper af planterne tæt ved rødderne, og det gør, at der kan komme sollys ned til alle planterne. Det giver et tæt rodnet, som holder på jorden og sikrer diget ved stormfloder.

Når fåret spiser og på den måde holder græsset nede, så sikrer det også lys og varme til insekter. Et område, som har mange insekter, tiltrækker fugle og derved er fårene med til at sørge for, at der er mange slags dyr i området.

Fårene er med til at flytte rundt på plantefrø via deres pels og afføring.

Fårets mule og tænder

Fåret har en to-delt (spaltet) overlæbe. Pga. af den spaltede overlæbe kan fåret udvælge sig planter, som den bider af tæt ved planternes rødder.

Drøvtyggere har ingen fortænder i overmunden. I stedet har fåret en brusklade, og otte fortænder i undermunden.

Fårets klove

Fårene har fire klove på hvert ben, hvor de to er små bi-klove. Bi-klovene sidder et lille stykke oppe bag på hvert ben. Bi-klovene hjælper fåret, så det ikke synker ned, hvor der er blødt underlag.

Mule med spaltet overlæbe

Tænder og brusklade

Fårets fire maver

Fåret er planteæder og drøvtygger ligesom koen.

Dyr med fire maver kalder vi drøvtyggere. Når får spiser sluger de planterne uden at tygge dem først.

Vommen

Den første mave hedder vommen. Når planterne har været i vommen i et stykke tid, lægger fåret sig ned og gylper græsborer op i munden.

Fåret tygger græsboreren med over- og underkæbens kindtænder i ca. et minut, før den synker det igen.

Underkæben bevæges fra side til side under tygningen. Man siger, at fåret tygger drøv.

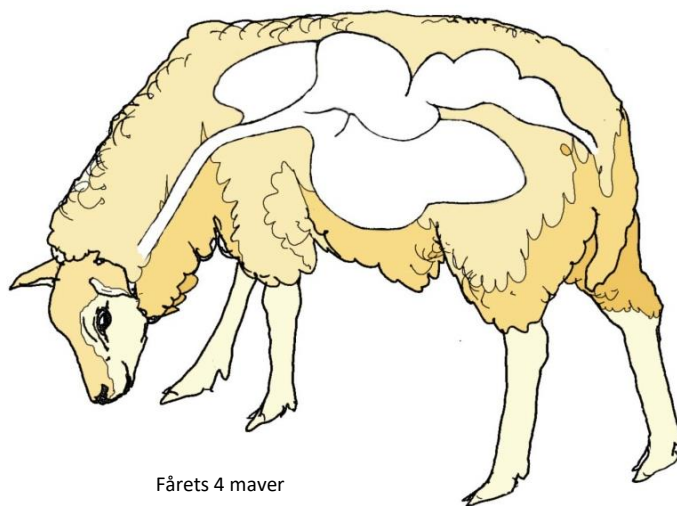
Efterhånden som planterne i vommen bliver mere og mere findelt, ryger det videre i de næste maver.

Netmaven og bladmaven

Efter vommen kommer maden videre til netmaven og bladmaven. I netmaven opløses og nedbrydes planterne mere. I bladmaven sies det meste af vandet fra.

Løben

Til sidst ender det i den sidste mave, løben. Her er der mavesyre, som slår bl.a. bakterier og svampe ihjel. Maden sendes nu videre til tarmene.

Fårets 4 maver

Får på dige ved Vadehavet